

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **43404** (13) **U**
(51) МПК (2009)
A61K 35/00
C12G 3/06 (2009.01)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) ЗАСІБ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ СЕЧОКАМ'ЯНОЇ ХВОРОБИ "ОКСАЛАТАН"

1

(21) u200903838
(22) 21.04.2009
(24) 10.08.2009
(46) 10.08.2009, Бюл.№ 15, 2009 р.
(72) ЗАДОРЖНИЙ АНАТОЛІЙ МИКИТОВИЧ, ЗА-
ДОРЖНИЙ МИКИТА АНАТОЛІЙОВИЧ
(73) ЗАДОРЖНИЙ АНАТОЛІЙ МИКИТОВИЧ, ЗА-
ДОРЖНИЙ МИКИТА АНАТОЛІЙОВИЧ
(57) Засіб для лікування і профілактики сечокам'я-
ної хвороби, що містить марену красильну, який
відрізняється тим, що містить композицію рос-
линних інгредієнтів у складі коренів і кореневищ

2

марени красильної у вигляді 10% спиртової на-
стойки, коренів вовчуга польового у вигляді 20%
спиртової настойки і плодів дикої моркви у вигляді
20% спиртової настойки у такому співвідношенні
інгредієнтів на 100 мл препарату:

10% спиртова настойка коренів і кореневищ марени красильної	50,0-70,0мл
20% спиртова настойка коренів вовчуга польового	25,0-15,0мл
20% спиртова настойка плодів дикої моркви	25,0-15,0мл.

Корисна модель відноситься до фармації і ме-
дицини, зокрема до лікувальних засобів рослинно-
го походження для лікування і профілактики сечо-
кам'яної хвороби і може використовуватися як
лікувальний препарат в практичній медицині і як
біологічно активна добавка в харчовій промисло-
вості.

Серед відомих лікарських засобів, направле-
них на нормалізацію патофізіологічних процесів,
що проходять у сечовій системі при сечокам'яній
хворобі, використовуються в основному препарати
рослинного походження.

Відома затверджена 22 травня 1981 року фа-
рмакопейна стаття ФС-42.1648-81 "Кореневища і
корені марени красильної" для лікарської сирови-
ни. Але як готовий препарат вітчизняна промисло-
вість цю лікарську сировину не використовує.

Найбільш близьким до засобу для лікування і
профілактики сечокам'яної хвороби "Оксалатан",
що заявляється, за вмістом інгредієнтів є індійсь-
кий препарат "Цистон", який затверджений нака-
зом Міністерства охорони здоров'я України
25.05.07р. №263, реєстраційне посвідчення
№UA.2451.01.01 і дозволений для медичного за-
стосування (SE UPPSNS 0000748), і який містить 7
інгредієнтів, серед яких екстракт марени красиль-
ної в кількості 16мг.

Марена красильна має у своєму складі антра-
хінові глікозиди, руберитинову кислоту, яка здатна
розчиняти оксалатні камені, що містяться в сечо-

вому тракті, тим самим сприяючи їх виведенню.
Марена спричиняє в'язучу і діуретичну дію. Пре-
парат "Цистон" внаслідок цього проявляє слабку
солерозчинну і солегінну дію, і може застосовува-
тися як засіб для виведення невеликих кристалів
солей, тобто як профілактичний засіб при солеут-
воренні.

Однак препарат "Цистон" має обмежене за-
стосування через те, що екстракт марени красиль-
ної в препараті міститься в мізерній дозі, причому
у сухому виді, і не забезпечує належного лікуваль-
ного ефекту при сечокам'яних хворобах, оскільки в
таблетці вагою більше 223мг міститься всього
16мг марени красильної, а цієї кількості недостат-
ньо для забезпечення ефективної солерозчинної
дії, розмивання каменів на піщинки і виводу їх з
організму. В такому вигляді препарат не може ви-
користовуватися також як біологічно активна до-
бавка в профілактичних цілях.

В основу корисної моделі поставлено задачу
винайти ефективний засіб для лікування і профі-
лактики сечокам'яної хвороби на основі марени
красильної у композиції з іншими лікарськими рос-
линними компонентами шляхом підбору їх складу і
визначення їх оптимального співвідношення за-
безпечити профілактичний і лікувальний ефект
запропонованого засобу, зокрема у розмиванні
каменів на піщинки і виводу їх з організму, з мож-
ливістю застосування засобу як препарату в прак-

(13) **U**
(11) **43404**
(19) **UA**

тичній медицині і як біологічно активної добавки в профілактичних цілях.

Задача корисної моделі виконується тим, що препарат на рослинній основі, що містить марену красильну, згідно корисної моделі, містить композицію рослинних інгредієнтів у складі коренів і кореневищ марени красильної у вигляді 10% спиртової настойки, коренів вовчуга польового у вигляді 20% спиртової настойки і плодів дикої моркви у вигляді 20% спиртової настойки у такому співвідношенні інгредієнтів на 100 мл препарату: 10% спиртова настойка коренів і кореневищ марени красильної - 50,0-70,0мл; 20% спиртова настойка коренів вовчуга польового - 25,0-15,0мл; 20% спиртова настойка плодів дикої моркви - 25,0-15,0мл.

Введенням композиції рослинних інгредієнтів забезпечується комплексна дія кожного із введених інгредієнтів. Зокрема корені і кореневища марени красильної спричиняють в'язучу і діуретичну дію, сприяють виведенню оксалатів кальцію. Корені вовчуга польового сприяють виведенню солей сечової кислоти, розчиненню каменів і піску в нирках. Плоди дикої моркви проявляють спазмолітичну і діуретичну дію. Оскільки переважна частина ниркових каменів є змішаними, тобто одночасно мають в своєму складі солі оксалату кальцію і сечової кислоти (урати), то в склад "Оксалатану" введені кореневища і корені марени красильної та вовчуга польового у вигляді спиртових настоек. Для підсилення їхньої солерозчинної, сечогінної і спазмолітичної дії також введена концентрована спиртова настойка плодів дикої моркви.

Отриманий експериментально граничний діапазон вмісту в композиційному складі інгредієнтів пояснюється наступним. При зміні вмісту у складі коренів і кореневищ марени красильної за визначеним інтервалом у більшу сторону втрачається дія інших компонентів, зокрема коренів вовчуга польового і плодів дикої моркви, а при зменшенні вмісту коренів і кореневищ марени красильної - відчувається переважаюча дія коренів вовчуга польового і плодів дикої моркви, тобто втрачається комплексний ефект.

Використана у засобі композиція рослинних інгредієнтів у визначеному експериментально оптимальному співвідношенні інгредієнтів забезпечує профілактичну і лікувальну дію засобу, тобто комплексну дію з отриманням лікувального результату, достатнього для вирішення поставленої задачі корисної моделі.

Для виготовлення засобу для лікування і профілактики сечокам'яної хвороби "Оксалатан" використовують рослинну сировину, зокрема, корені і кореневища марени красильної (*Rubia tinctorum* L. (ФС-42-1646-81 затверджена 22 травня 1981р.) - шматочки коренів і кореневищ різної форми червонувато-коричневого кольору, що проходять через сито №70 з отворами діаметром 7мм за ГОСТ 214-77.

Корені вовчуга польового (*Ononis arvenses* L.) - сухі подрібнені до 5мм, які виготовляють, наприклад, як препарат для нормалізації випорожнення кишечника при геморої, тріщинах заднього проходу, хронічних запорах, а також у народній медици-

ні застосовують для виведення солей сечової кислоти, розчинення каменів і піску в нирках, при подагрі.

Плоди дикої моркви (*Daucus carota* L.), наприклад аналогічно як для виготовлення препарату даукарін (за ФС-42-233-72 від 4 жовтня 1972р.), котрий використовувався як спазмолітичний засіб, знятий з виробництва як малоефективний, чи як для екстракту рідких плодів моркви дикої (за СТП-64-05800293-20-205), який застосовується як компонент препарату "Уролесан".

Для виготовлення "Оксалатану" використовують 40% водний розчин спирту, на якому виготовляють три види настоек (кожна окремо) в пропорції інгредієнту до спиртового розчину відповідно:

10% спиртова настойка коренів і кореневищ марени красильної	1:10
20% спиртова настойка коренів вовчуга польового	1:5
20% спиртова настойка плодів дикої моркви	1:5.

Настоюють 30 днів. Причому спирт після настоювання не доливають. Отже, фактично концентрація, після вбирання спирту коренями є вища. Настойки відфільтровують.

Приклад 1.

Для отримання 100мл засобу для лікування і профілактики сечокам'яної хвороби "Оксалатан" беруть 50мл отриманої відфільтрованої 10% спиртової настойки коренів і кореневищ марени красильної, 25мл - 20% спиртової настойки коренів вовчуга польового, 25мл - 20% спиртової настойки плодів дикої моркви, зливають у пляшечку і закорковують.

Приклад 2.

Для отримання 100мл засобу для лікування і профілактики сечокам'яної хвороби "Оксалатан" беруть 60мл отриманої відфільтрованої 10% спиртової настойки коренів і кореневищ марени красильної, 20мл - 20% спиртової настойки коренів вовчуга польового, 20мл - 20% спиртової настойки плодів дикої моркви, зливають у пляшечку і закорковують.

Приклад 3.

Для отримання 100мл засобу для лікування і профілактики сечокам'яної хвороби "Оксалатан" беруть 70,0мл отриманої відфільтрованої 10% спиртової настойки коренів і кореневищ марени красильної, 15мл - 20% спиртової настойки коренів вовчуга польового, 15,0мл - 20% спиртової настойки плодів дикої моркви, зливають у пляшечку і закорковують.

Отримані засоби за прикладами 1, 2, і 3 зберігають у захищеному від світла місці при кімнатній температурі і використовують за призначенням, при чому засоби з більшою концентрацією коренів і кореневищ марени красильної (Приклади 2 і 3) використовують у лікувальних цілях, а засоби з меншою концентрацією (Приклад 1) - використовують у профілактичних цілях як біологічно активну добавку.

Ефективність засобу для лікування і профілактики сечокам'яної хвороби "Оксалатан" підтверджують дані практичної медицини.

Приклад А.

Пацієнтка П.Галина Олександрівна, 55р., мешканка м.Івано-Франківська звернулася 27.02.04р. з діагнозом: єдина ліва нирка, сечокам'яна хвороба. В анамнезі-операція видалення правої нирки 13 років тому. Загальний аналіз сечі: рН-6,0; лейкоцити 2-3 в полі зору; кристали оксалатів кальцію не густо в полі зору. На УЗД: ліва нирка компенсаторно збільшена, ехо+ утворення до 7мм без УЗД-доріжки. Застосовано: "Оксалатан" по 300,0 і збір №2 - курсами (окремої традиційної рецептури) по 3 тижні. Всього 3 курси лікування (14.04.04 на УЗД діагностиці - камінь вийшов).

Приклад Б.

Пацієнтка Л.Мар'яна, 33р., мешканка селища Ясиня Закарпатської обл. Звернулася 13.11.07р. з діагнозом: сечокам'яна хвороба. Птоз правої нирки, неповне подвоєння чашечно-лоханочного синусу. Дані УЗД підтверджують цей діагноз та ще додають множинні ехо+ включення до 3-4мм в обох нирках. Призначено: "Оксалатан" 600,0 і збір №2 при оксалурії - 2упак., 20% настойка рути садової 70,0 (15.02.08р. - повторне УЗД: нирки чисті.)

Приклад В.

Пацієнт Д.Мирон, 72р. мешканець Івано-Франківська звернувся 24.10.07р. з діагнозом: сечокам'яна хвороба, гіперплазія (аденома) простати II ст. На УЗД: права нирка - ехо+ включення 8мм і 5 мм; ліва нирка - ехо+ 7 мм, сечовий міхур - на дні осад до 20мм. Застосовано "Оксалатан" 600,0, збір №2 при оксалурії - 2упак., 20% настойка рути садової 70,0. Контрольне УЗД 24.12.07 - в нирках дрібні ехо+ включення, в сечовому міхурі осаду немає.

Усім хворим після виведення каменів призначалась мінеральна вода "Горянка" по 300мл - 3 рази на день за 1 год. до їди.

Засіб для лікування і профілактики сечокам'яної хвороби "Оксалатан", згідно корисної моделі, забезпечує профілактичний і лікувальний ефект, зокрема у розмиванні каменів на піщинки і виводу їх з організму, з можливістю застосування як препарату в практичній медицині і як біологічно активної добавки в профілактичних цілях.